

عنوان مقاله:

فلسفه ی وجودی حقوق خانواده از منظر اقتصادی

محل انتشار:

فصلنامه خانواده پژوهی، دوره 19، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

مجتبی قاسمی - عضو هیئت علمی

محمد روشن - گروه حقوق خانواده، پژوهشکده خانواده، دانشگاه شهید بهشتی

صبا صدیقی صفائی - دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق اقتصادی / دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

ازدواج و تشکیل خانواده از مهم ترین انتخاب های غیربازاری افراد در طول زندگی است که آثار اقتصادی، اجتماعی و حتی سیاسی خاص خود را به همراه دارد. این انتخاب غیربازاری در بستری از نهادهای رسمی و غیررسمی صورت می پذیرد. منظور از نهاد، قاعده ی بازی است. این مقاله به دنبال آن است تا با استفاده از ادبیات علمی «اقتصاد خانواده» و «تحلیل اقتصادی حقوق»، به بررسی فلسفه وجودی حقوق خانواده بپردازد. از منظر اقتصادی، ازدواج را می توان به مثابه ی قرارداد بلندمدتی تلقی کرد که در آن، زوج و زوجه ملزم به انجام تعهداتی در قبال یکدیگرند و در نتیجه ی ایفای تعهدات خود، منفعتی به دست می آورند. البته کسب این منافع، بستگی به سرمایه گذاری طرفین در رابطه دارد و از همین رو، هزینه ها و ریسک هایی را در پی خواهد داشت. نبود تقارن میان هزینه های ایجاد منافع در ازدواج و ریسک بهره مندی از آن ها در طول زمان، زمینه ی رفتار فرصت طلبانه را که همان مصادره منافع ناشی از ازدواج است، در زوج فراهم خواهد کرد (به ویژه در سال های آغازین ازدواج). در همین راستا، نهادهای متفاوتی در گذر زمان به منظور پوشش ریسک زوجه و جلوگیری از رفتار فرصت طلبانه ی زوج در جوامع مختلف ایجاد شده اند. از منظر اقتصادی، فلسفه ی وجودی حقوق خانواده، ایجاد سازوکار مناسب برای مدیریت و پوشش ریسک مزبور برای زوجه و ایجاد مانع بر سر راه رفتار فرصت طلبانه در زوج است که به طور مشخص در بسیاری از نظام های حقوقی در قوانین مربوط به طلاق تبلور می یابد.

کلمات کلیدی:

حقوق خانواده، تحلیل اقتصادی، ریسک، رفتار فرصت طلبانه، طلاق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1951903>

